Maszyny: firmom zostało 4,6 zł ze 100 zł przychodu, najwięcej małym (6,0 zł)

Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana (PKD 28): 873 firmy (382 małe, 402 średnie, 89 dużych). Rok wcześniej 5,1 zł ze 100 zł; 15. z 22 branż przetwórstwa.

Małe firmy: 10–49 pracujących, średnie: 50–249, duże: 250 i więcej · dane do I półrocza 2026 · odświeżono 06.11.2026

● ta branża ● dla porównania ┆ poziom typowy

Mocne strony stan dziś

59,1% przychodów branży z eksportu

typowa branża 43,0%

10,73 zł nadwyżki operacyjnej ze 100 zł obrotu — przed amortyzacją, odsetkami i podatkiem dochodowym, więc to nie zysk netto

Niemcy 8,41 zł, Czechy 8,08 zł · 2024 r.

Słabe strony stan dziś

4,6 zł zostaje firmom branży ze 100 zł przychodu

typowa branża 5,2 zł

35% firm branży ze stratą

typowa branża 30,6%

76 dni trwa w branży droga od zapłaty dostawcy do pieniędzy od klienta

typowa branża 55 dni

23,7% przychodów małych firm z eksportu

firmy od 50 pracujących: 62,0%

Szanse warunki zewnętrzne

Żaden wskaźnik tego pola nie wyróżnia się na tle innych branż ani nie wychodzi poza zwykły zakres.

Zagrożenia warunki zewnętrzne

0,28 zł ze 100 zł zabierze w rok koszt etatu rosnący szybciej niż przychód na etat

zł ze 100 zł w rok (− zabiera)

−7,4 pkt nastrój w branży w Niemczech: gorszy niż zwykle

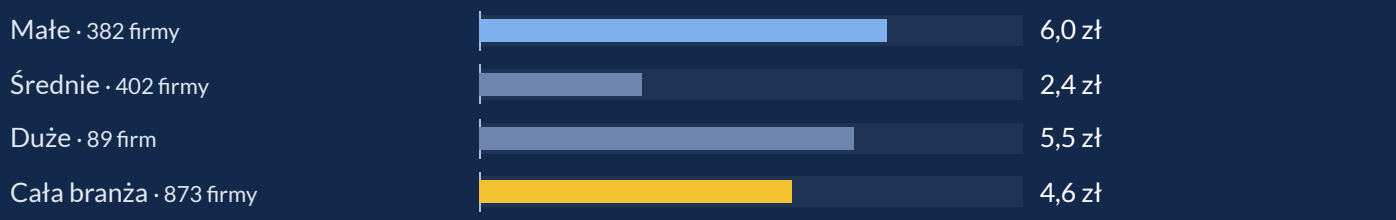
zwykle −2,8 pkt

Co nowego

- kurs euro: październik 2026 (wcześniej wrzesień 2026)

Duże firmy dają 62,1% przychodów branży; najwięcej ze 100 zł zostaje małym: 6,0 zł

Zł ze 100 zł przychodu, I półrocze 2026

Udział w przychodach branży, I półrocze 2026:

małe 7,5% · 2,82 mld zł średnie 30,4% · 11,41 mld zł duże 62,1% · 23,34 mld zł

Udział w zysku branży (zyski minus straty):

małe 9,9% · 171 mln zł średnie 15,5% · 269 mln zł duże 74,6% · 1 290 mln zł

Źródło: GUS, sprawozdania finansowe firm; opracowanie IWPB; firmy od 10 pracujących.

Dane: I półrocze 2026 · pobrane przez IWPB 07.10.2026 · następne dane: ok. 23.03.2027 (szacunek)

Przeciętna firma każdej wielkości w złotych

Wielkość	Ze 100 zł, I półrocze 2026	Wynik w całym 2025 r., ze 100 zł	Firm ze stratą	Koszt etatu a przychód: ile zabiera lub dodaje w rok, ze 100 zł	Scenariusz „co, jeśli” na rok (rachunek, nie prognoza): koszt etatu jak obok + ceny materiałów wobec cen wyrobów; zmiana wyniku, zł ze 100 zł (● bazowy — zakres wariantów | zero)
Małe 382 firmy · przeciętna: 15 mln zł przychodu	**6,0 zł** (I półrocze 2025: 6,0 zł)	**7,4 zł** ok. 1,1 mln zł	**40%**	**zabiera 0,58 zł** ok. 90 tys. zł	**−1,32 zł** firma: −200 tys. zł (od −580 tys. zł do +320 tys. zł)
Średnie 402 firmy · przeciętna: 60 mln zł przychodu	**2,4 zł** (I półrocze 2025: 3,4 zł)	**4,2 zł** ok. 2,5 mln zł	**35%**	**zabiera 1,57 zł** ok. 940 tys. zł	**−2,18 zł** firma: −1,3 mln zł (od −3,2 mln zł do +230 tys. zł)
Duże 89 firm · przeciętna: 500 mln zł przychodu	**5,5 zł** (I półrocze 2025: 6,0 zł)	**5,2 zł** ok. 26,0 mln zł	**10%**	**dodaje 0,47 zł** ok. 2,3 mln zł	**−0,06 zł** firma: −290 tys. zł (od −20,7 mln zł do +9,5 mln zł)
Cała branża 873 firmy	**4,6 zł** (I półrocze 2025: 5,1 zł)	**5,1 zł** ok. 3,8 mld zł	**35%**	**zabiera 0,28 zł** ok. 208 mln zł	**−0,85 zł** branża: −628 mln zł (od −3,3 mld zł do +1,1 mld zł)

Szczegóły punktów planszy

Mocne strony

- **59,1%** przychodów branży z eksportu: 22,2 mld zł za I półrocze 2026 · 4. z 22 branż
  Za tym stoją: duże firmy (72,9% eksportu branży) — 69,4% wobec 45,6% u dużych w typowej branży
- **10,73 zł** nadwyżki operacyjnej ze 100 zł obrotu — przed amortyzacją, odsetkami i podatkiem dochodowym, więc to nie zysk netto: Niemcy 8,41 zł · Czechy 8,08 zł · 2024 r., wszystkie firmy, także mikro (u nich zawiera też zarobek właściciela)

Słabe strony

- **4,6 zł** zostaje firmom branży ze 100 zł przychodu: rok wcześniej 5,1 zł · cały 2025 r.: 5,1 zł, ok. 3,8 mld zł zysku · 15. z 22 branż
  Najbardziej ciągną w dół: średnie firmy (30,4% przychodów branży) — 2,4 zł wobec 5,0 zł u średnich w typowej branży
- **35%** firm branży ze stratą: 304 z 873 firm, łącznie 656 mln zł straty · 6. najwyższy odsetek z 22 branż

Najbardziej ciągną w dół: średnie firmy (46,0% firm branży) — 35% wobec 28% u średnich w typowej branży

- **76 dni** trwa w branży droga od zapłaty dostawcy do pieniędzy od klienta: 5. najdłuższy cykl z 22 branż · wiąże w branży 16,0 mld zł na koniec 2025 r.
  Najbardziej ciągną w dół: średnie i duże firmy (32,5% i 59,0% przychodów branży w 2025 r.) — 88 dni i 68 dni wobec 62 dni i 55 dni u średnich i dużych w typowej branży
- **23,7%** przychodów małych firm z eksportu: wobec 62,0% w firmach od 50 pracujących · różnica większa niż w trzech czwartych branż · mała firma z 15 mln zł: 3,6 mln zł eksportu

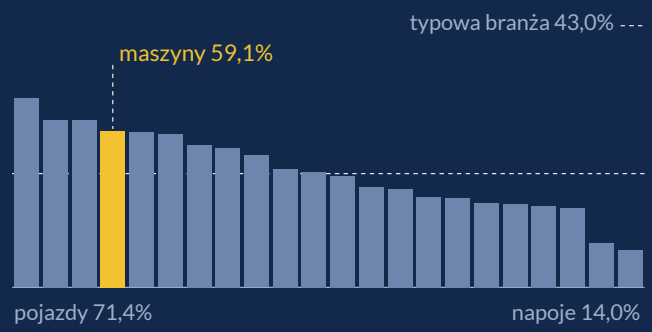
Zagrożenia

- **0,28 zł** ze 100 zł zabierze w rok koszt etatu rosnący szybciej niż przychód na etat: branży ok. 208 mln zł rocznie (zabiera: małym 36, średnim 376; dodaje: dużym 204 mln zł)
  Najmocniej odczują to: średnie firmy — zabiera 1,57 zł ze 100 zł, ok. 940 tys. zł w firmie z 60 mln zł przychodu
- **−7,4 pkt** nastrój w branży w Niemczech: gorszy niż zwykle: zwykle −2,8 pkt · październik 2026 · w Polsce (GUS) −5,2 pkt, zwykle −0,2 pkt · eksport do Niemiec w 12 mies. do lipca 2026: −1,1%

Mocne strony: 3 wykresy

Eksport: 59,1% przychodów, 4. z 22 branż

% przychodów ze sprzedaży za granicę, firmy od 10 pracujących, I półrocze 2026

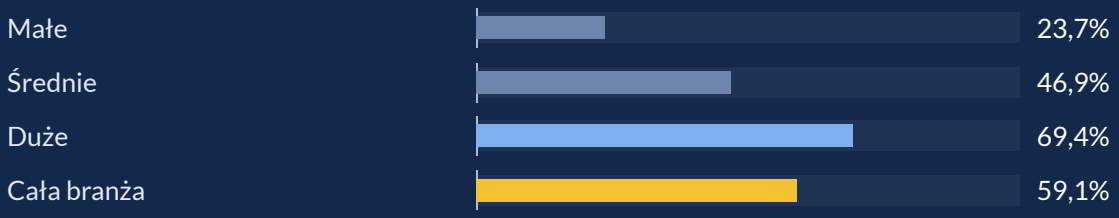

Źródło: GUS, sprawozdania finansowe firm; opracowanie IWPB; branże z co najmniej 6 firmami.

Dane: I półrocze 2026 · pobrane przez IWPB 07.10.2026 · następne dane: ok. 23.03.2027 (szacunek)

Eksport: 59,1% przychodów branży; małe 23,7%, średnie 46,9%, duże 69,4%

% przychodów ze sprzedaży za granicę, I półrocze 2026

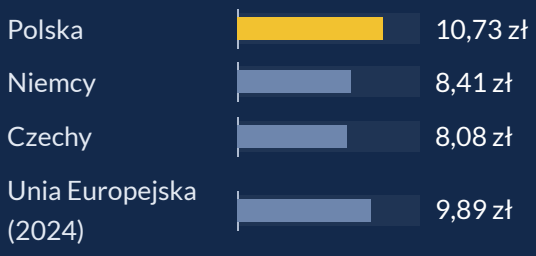
Z eksportu branży: małe 3,0%, średnie 24,1%, duże 72,9%.

Źródło: GUS, sprawozdania finansowe firm; opracowanie IWPB.

Dane: I półrocze 2026 · pobrane przez IWPB 07.10.2026 · następne dane: ok. 23.03.2027 (szacunek)

Nadwyżka operacyjna: 10,73 zł ze 100 zł obrotu, więcej niż w Niemczech i Czechach

Nadwyżka operacyjna brutto, zł ze 100 zł obrotu, wszystkie firmy branży, 2024; to nie zysk netto

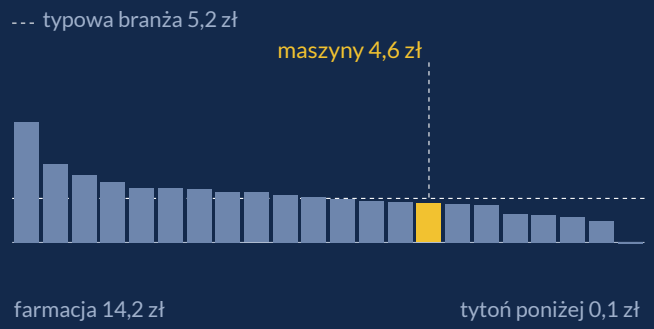
Źródło: Eurostat, statystyka przedsiębiorstw (SBS).

Dane: 2024 · pobrane przez IWPB 07.10.2026 · następne dane: wrzesień 2027 (szacunek)

Słabe strony: 4 wykresy

Firmom branży zostaje 4,6 zł ze 100 zł: 15. z 22 branż

Zyski firm z zyskiem minus straty firm ze stratą, zł ze 100 zł przychodu, firmy od 10 pracujących, I półrocze 2026

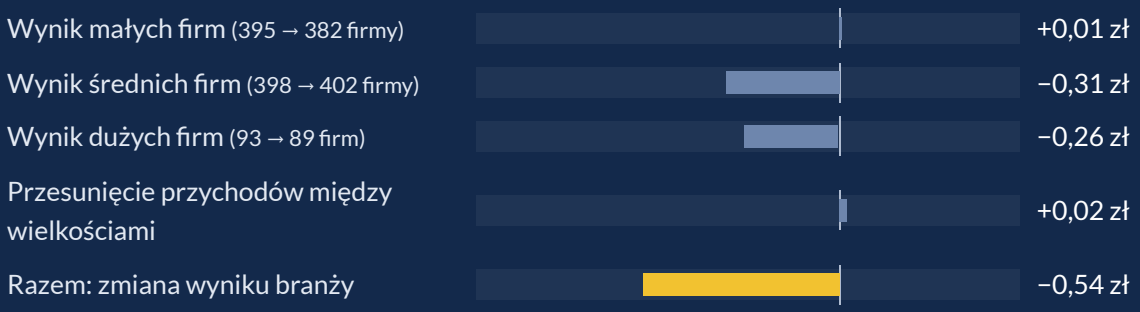

Źródło: GUS, sprawozdania finansowe firm; opracowanie IWPB; branże z co najmniej 6 firmami i jawnymi danymi.

Dane: I półrocze 2026 · pobrane przez IWPB 07.10.2026 · następne dane: ok. 23.03.2027 (szacunek)

Wynik branży spadł o 0,54 zł ze 100 zł; spadł w 2 z 3 wielkości firm

Zł ze 100 zł przychodu, I półrocze 2025 → I półrocze 2026

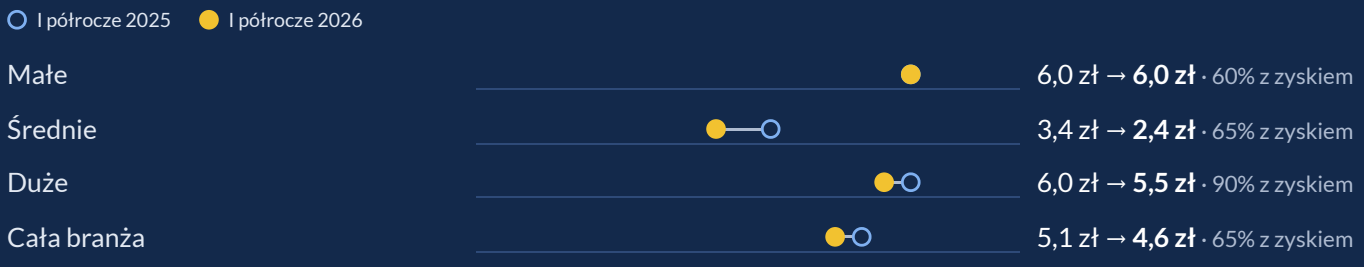

Źródło: GUS, sprawozdania finansowe firm; opracowanie IWPB; rachunek IWPB.

Dane: I półrocze 2026 · pobrane przez IWPB 07.10.2026 · następne dane: ok. 23.03.2027 (szacunek)

Wynik ze 100 zł spadł w średnich i dużych, bez zmian w małych

Zł ze 100 zł przychodu

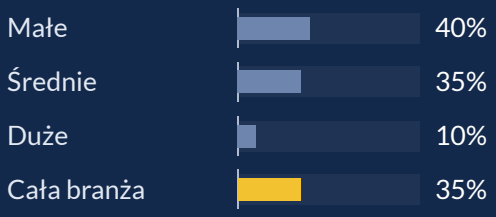

Źródło: GUS, sprawozdania finansowe firm; opracowanie IWPB; 873 firmy od 10 pracujących.

Dane: I półrocze 2026 · pobrane przez IWPB 07.10.2026 · następne dane: ok. 23.03.2027 (szacunek)

35% firm branży ze stratą: małe 40%, średnie 35%, duże 10%

% firm ze stratą netto, I półrocze 2026

304 z 873 firm.

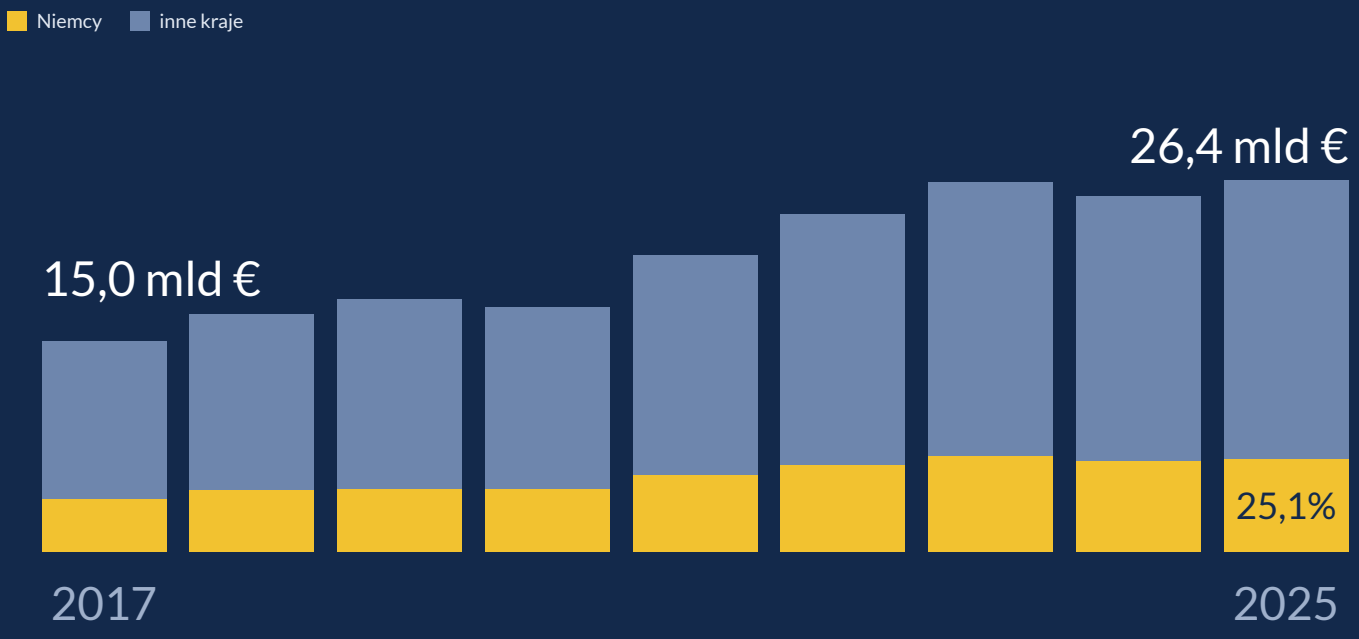
Źródło: GUS, sprawozdania finansowe firm; opracowanie IWPB.

Dane: I półrocze 2026 · pobrane przez IWPB 07.10.2026 · następne dane: ok. 23.03.2027 (szacunek)

Szanse: 2 wykresy

Eksport w euro od 2017 r.: +76%; do Niemiec trafia 25,1%

Mld € rocznie, ceny bieżące

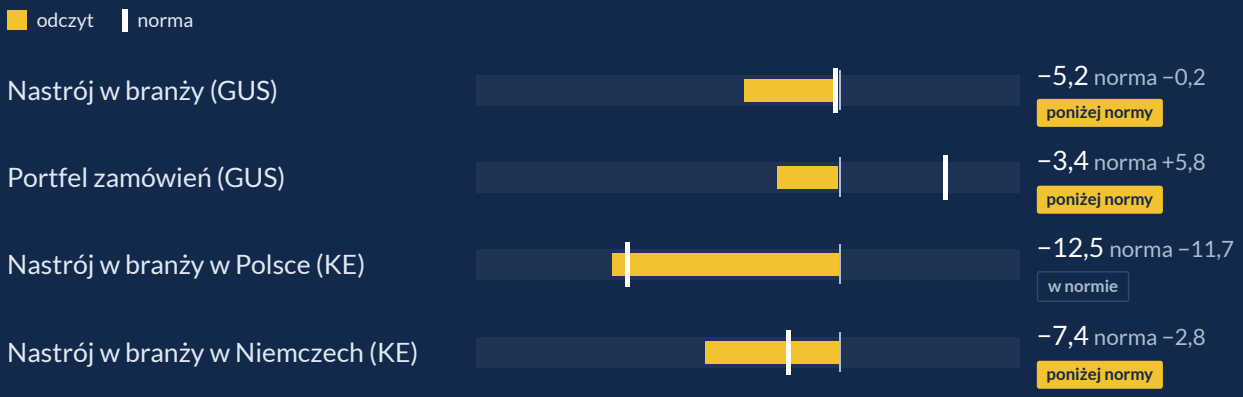

Źródło: Eurostat Comext, 2017–2025.

Dane: 2025 · pobrane przez IWPB 08.10.2026 · następne dane: marzec 2027 (szacunek)

Gorsze niż zwykle: 3 z 4 wskaźników nastroju firm

Punkty: odpowiedzi „lepiej" minus „gorzej"

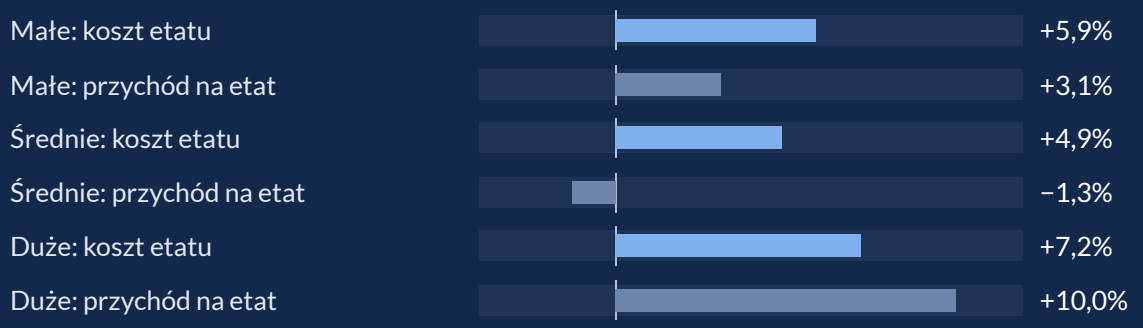
Źródło: GUS, koniunktura, październik 2026; Komisja Europejska.

Dane: październik 2026 · pobrane przez IWPB 02.11.2026 · następne dane: nastroje GUS ok. 22.11.2026, nastroje KE ok. 29.11.2026 (szacunek)

Zagrożenia: 1 wykres

Koszt pracy zabierze 0,28 zł ze 100 zł przychodu branży w rok; najwięcej średnim: 1,57 zł

Zmiana rok do roku na etat: koszt z narzutami i przychód, I półrocze 2026

Jeśli to tempo potrwa rok, różnica zabierze 0,28 zł ze 100 zł przychodu branży, ok. 208 mln zł rocznie; ze 100 zł zabierze małym 0,58 zł, średnim 1,57 zł; ze 100 zł doda dużym 0,47 zł.

Źródło: GUS, sprawozdania finansowe firm; opracowanie IWPB.

Dane: I półrocze 2026 · pobrane przez IWPB 07.10.2026 · następne dane: ok. 23.03.2027 (szacunek)

Głębiej

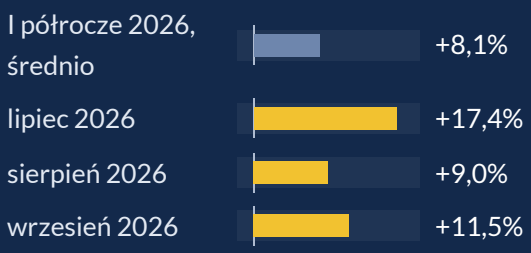
Pozostałe wykresy, rachunki w złotych, scenariusze i źródła.

– Ostatni rok

dane do: październik 2026 · opóźnione: Eurostat Comext (handel, baza lokalna)

Produkcja w lipcu–wrześniu 2026: +12,6% rok do roku

Ilość produkcji (bez zmian cen) wobec tego samego miesiąca rok wcześniej

Źródło: Eurostat, produkcja przemysłowa; GUS.

Dane: wrzesień 2026 · pobrane przez IWPB 02.11.2026 · następne dane: ok. 16.12.2026 (szacunek)

Kto kupuje: eksport 46,0%

% wyrobów według odbiorcy, 2022

Nastroje odbiorców, październik 2026

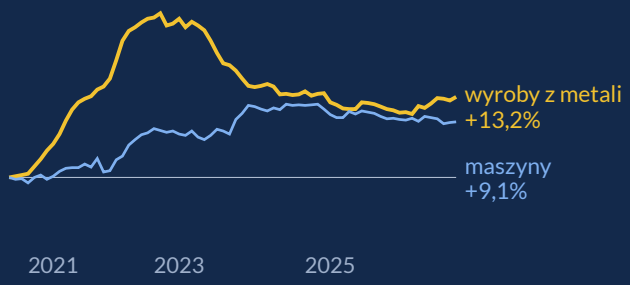

Źródło: Eurostat, tablica wykorzystania wyrobów; GUS, koniunktura; Komisja Europejska (konsumenci).

Dane: 2022 (tablica odbiorców), październik 2026 (nastroje GUS, nastroje KE) · pobrane przez IWPB 02.11.2026 · następne dane: nastroje GUS ok. 22.11.2026, nastroje KE ok. 29.11.2026, tablica odbiorców marzec 2027 (szacunek)

Ceny od października 2020: wyroby z metali +13,2%, maszyny +9,1%

Ceny producentów w Polsce, październik 2020 = 100

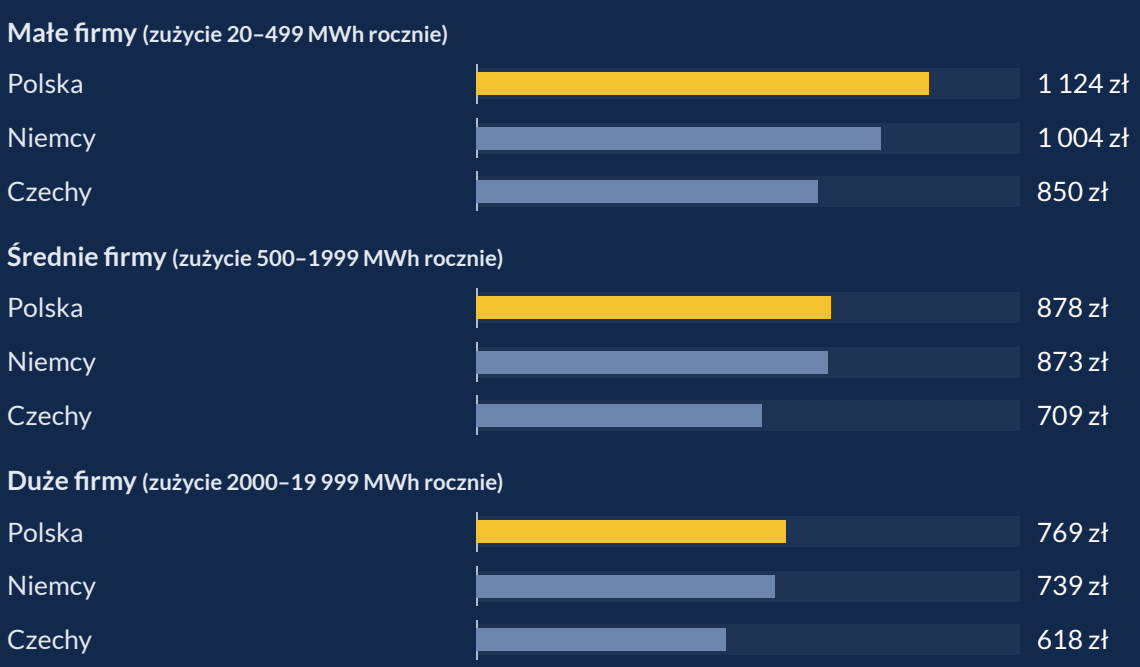

Źródło: Eurostat, ceny producentów (ostatni odczyt: wrzesień 2026).

Dane: wrzesień 2026 · pobrane przez IWPB 02.11.2026 · następne dane: ok. 05.12.2026 (szacunek)

Prąd: małe i duże firmy płacą więcej niż w Niemczech i Czechach; średnie firmy — podobnie jak w Niemczech, drożej niż w Czechach

Zł za MWh bez VAT, I półrocze 2026

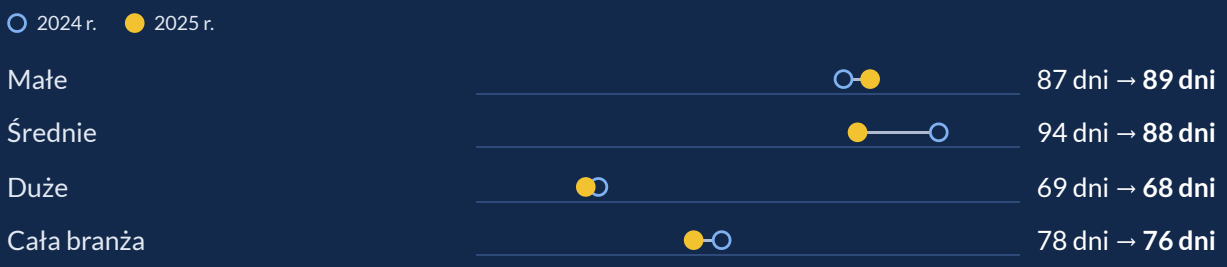
Energia to 1,7% kosztów branży; prąd droższy o 10% zabiera najwyżej 0,16 zł ze 100 zł przychodu, ok. 120 mln zł rocznie.

Źródło: Eurostat, ceny energii elektrycznej dla odbiorców niebędących gospodarstwami domowymi; GUS.

Dane: I półrocze 2026 · pobrane przez IWPB 02.11.2026 · następne dane: maj 2027 (szacunek)

Od zapłaty dostawcy do pieniędzy od klienta w 2025 r.: 76 dni w branży, o 2 dni krócej niż rok wcześniej

Dni od zapłaty dostawcy do wpływu od klienta

Każdy dzień czekania zamraża: w małej z 15 mln zł przychodu ok. 41 tys. zł; w średniej z 60 mln zł przychodu ok. 160 tys. zł; w dużej z 500 mln zł przychodu ok. 1,4 mln zł. Cały cykl wiąże w branży 16,0 mld zł na koniec 2025 r.

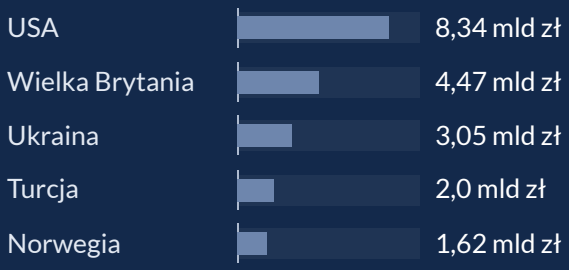
Źródło: GUS, sprawozdania finansowe firm; opracowanie IWPB, lata 2024 i 2025.

Dane: 2025 · pobrane przez IWPB 07.10.2026 · następne dane: ok. 23.03.2027 (szacunek)

Poza Unię trafia 30,6% eksportu, ok. 8,3 mld € (rok wcześniej 30,9%)

Udział: 12 miesięcy do lipca 2026

Najwięksi odbiorcy spoza Unii, mld zł, 2025 r.

Źródło: Eurostat Comext.

Dane: lipiec 2026 · pobrane przez IWPB 23.10.2026 · następne dane: ok. 16.11.2026 (szacunek)

Najbardziej ponad zwykły poziom: niestabilne przepisy prawne, za mały popyt zagraniczny

% wskazań wśród firm zgłaszających bariery, październik 2026

Źródło: GUS, koniunktura.

Dane: październik 2026 · pobrane przez IWPB 02.11.2026 · następne dane: ok. 22.11.2026 (szacunek)

Nowe rejestracje w rok: 3,5% podmiotów w REGON, 16. z 24 branż

Nowe rejestracje w REGON, 12 miesięcy do czerwca 2026

294

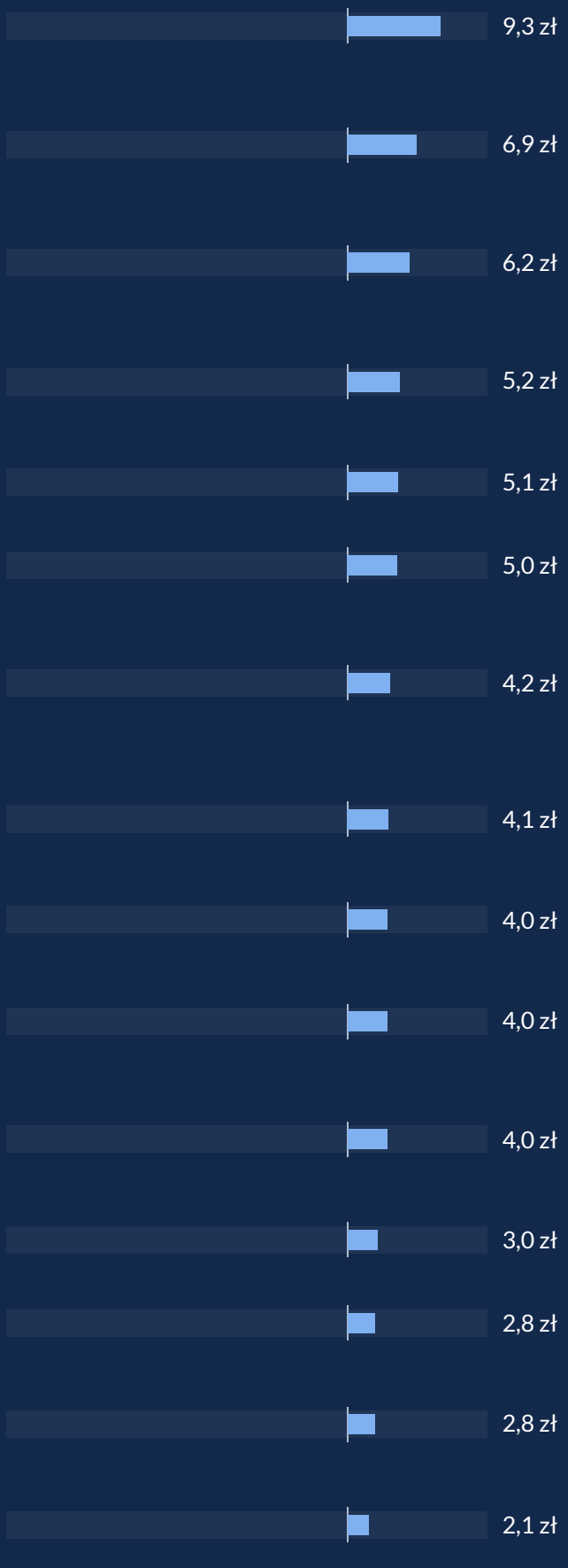
nowych rejestracji przy 8 509 podmiotach w rejestrze.

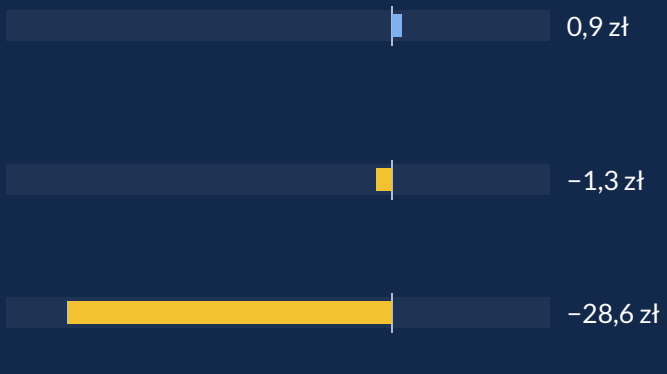
Źródło: GUS, rejestr REGON (nowe rejestracje i stan).

Dane: 12 miesięcy do 30.06.2026 · pobrane przez IWPB 08.10.2026 · następne dane: spodziewane: październik 2026, ostatnie pobranie ich jeszcze nie zawierało

Wynik firm w podbranżach: od −28,6 zł do 9,3 zł ze 100 zł

Zł ze 100 zł przychodu, firmy od 10 pracujących, I półrocze 2026

Źródło: GUS, sprawozdania finansowe firm; opracowanie IWPB; podbranże z co najmniej 6 firmami i jawnymi danymi. Największa podbranża (Produkcja przemysłowych urządzeń chłodniczych i wentylacyjnych) daje 14,2% przychodów firm od 10 pracujących.

Dane: I półrocze 2026 · pobrane przez IWPB 07.10.2026 · następne dane: ok. 23.03.2027 (szacunek)

Euro po 4,38 zł: drożej o 3,1% niż rok wcześniej

Kurs euro, październik 2026

4,38 zł

Eksport to 59,1% przychodów branży, import 29,3%.

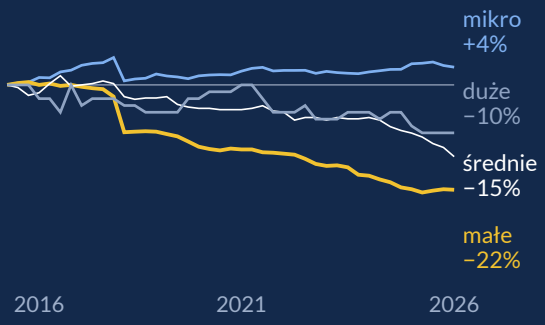
Źródło: Eurostat, kursy walut; GUS.

Dane: październik 2026 · pobrane przez IWPB 06.11.2026 · następne dane: ok. 06.12.2026 (szacunek)

– Ostatnie lata dane do: wrzesień 2026

Od 2015 r. w rejestrze: małych podmiotów o 22% mniej, średnich o 15% mniej, dużych o 10% mniej

Liczba podmiotów w rejestrze (wielkość deklarowana przy rejestracji), 30.09.2015 = 100

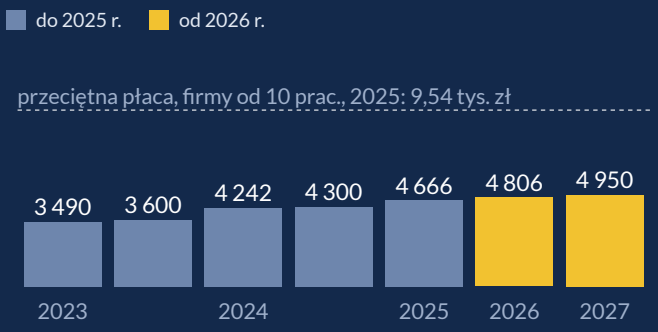
Podmioty w rejestrze: małe 1 025 → 801, średnie 368 → 313, duże 70 → 63; mikro +4%.

Źródło: GUS REGON.

Dane: stan na 30.06.2026 · pobrane przez IWPB 07.10.2026 · następne dane: spodziewane: październik 2026, ostatnie pobranie ich jeszcze nie zawierało

Płaca minimalna od stycznia 2027: 4 950 zł (+3,0%)

Płaca minimalna, zł brutto miesięcznie

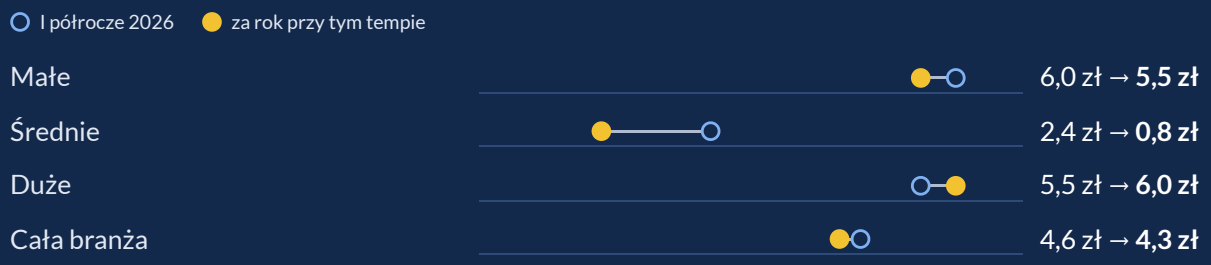
Źródło: rozporządzenia Rady Ministrów (Dz.U.); GUS.

Dane: na 2027 r. (płaca minimalna), 2025 (sprawozdania firm) · pobrane przez IWPB 08.10.2026 · następne dane: sprawozdania firm ok. 23.03.2027, płaca minimalna ok. 15.09.2027 (szacunek)

– Ile to znaczy w złotych dane do: październik 2026

Jeśli koszt etatu i przychód na etat rosną dalej jak w I półroczu 2026: branży z 4,6 zł ze 100 zł za rok zostanie 4,3 zł

Zł ze 100 zł przychodu

Źródło: GUS, sprawozdania finansowe firm; opracowanie IWPB; rachunek IWPB (wzór w źródłach).

Dane: I półrocze 2026 · pobrane przez IWPB 07.10.2026 · następne dane: ok. 23.03.2027 (szacunek)

Ok. 14,8% przychodów firm to sprzedaż do Niemiec (szacunek)

Przychody firm od 10 pracujących, I półrocze 2026: sprzedaż w kraju i za granicą (szacunek)

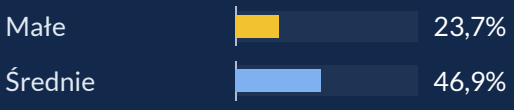

Źródło: GUS, sprawozdania finansowe firm; opracowanie IWPB; Eurostat Comext (25,1% eksportu trafia do Niemiec).

Dane: I półrocze 2026 (sprawozdania firm), 2025 (eksport) · pobrane przez IWPB 08.10.2026 · następne dane: eksport marzec 2027, sprawozdania firm ok. 23.03.2027 (szacunek)

Gdyby małe firmy eksportowały jak średnie, za granicę szłoby rocznie o 1 451 mln zł więcej (przy tych samych przychodach)

% przychodów ze sprzedaży za granicę, I półrocze 2026

Źródło: GUS, sprawozdania finansowe firm; opracowanie IWPB; Eurostat Comext.

Dane: I półrocze 2026 · pobrane przez IWPB 07.10.2026 · następne dane: ok. 23.03.2027 (szacunek)

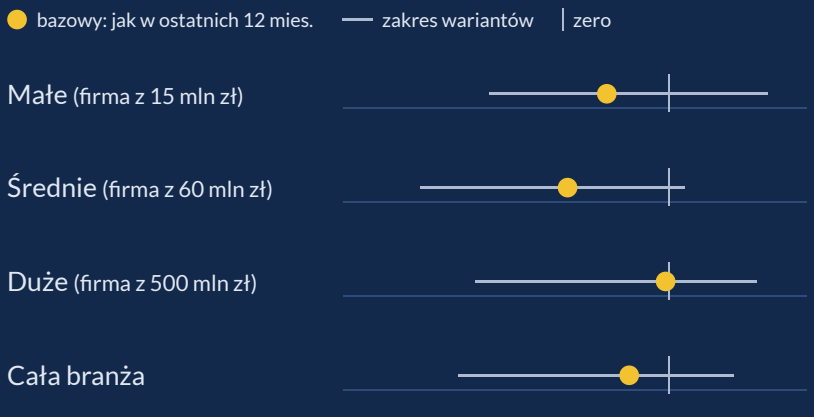
– Scenariusze na rok

dane do: październik 2026

Dla całej branży i przeciętnej firmy każdej wielkości (mała 15 mln zł · średnia 60 mln zł · duża 500 mln zł przychodu rocznie). To rachunek „co, jeśli", nie prognoza.

W gorszym wariancie branża traci 4,51 zł ze 100 zł przychodu — mniej niż cały zysk z 2025 r. (5,1 zł)

Zmiana wyniku w rok, zł ze 100 zł przychodu

−1,32 zł firma: −200 tys. zł rocznie, od −580 tys. zł do +320 tys. zł

−2,18 zł firma: −1,3 mln zł rocznie, od −3,2 mln zł do +230 tys. zł

−0,06 zł firma: −290 tys. zł rocznie, od −20,7 mln zł do +9,5 mln zł

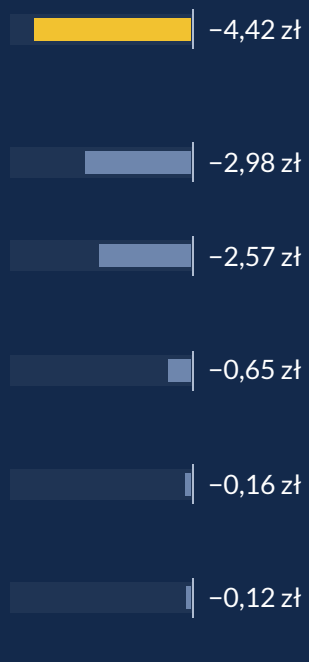
−0,85 zł branża: −628 mln zł rocznie, od −3,3 mld zł do +1,1 mld zł

Rachunek IWPB na danych GUS i Eurostatu.

Dane: 2025 (sprawozdania firm), wrzesień 2026 (ceny producentów) · pobrane przez IWPB 02.11.2026 · następne dane: ceny producentów ok. 05.12.2026, sprawozdania firm ok. 23.03.2027 (szacunek)

Najwięcej zabrałoby: materiały drożeją o 10 pkt proc. szybciej niż wyroby (−4,42 zł ze 100 zł)

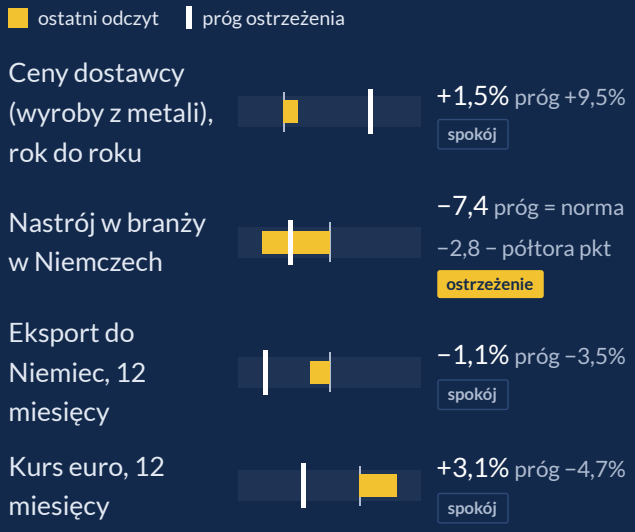
Zł ze 100 zł przychodu branży, gdy każdy czynnik zmieni się o 10

Rachunek IWPB na danych GUS, Eurostatu i tablicach przepływów.

Dane: I półrocze 2026 · pobrane przez IWPB 07.10.2026 · następne dane: ok. 23.03.2027 (szacunek)

Sygnał ostrzegawczy: nastrój w Niemczech

Odczyty co miesiąc: Eurostat (ceny, kurs, eksport), Komisja Europejska (nastroje).

Dane: wrzesień 2026 (ceny producentów), październik 2026 (nastroje KE, kurs euro), lipiec 2026 (eksport) · pobrane przez IWPB 06.11.2026 · następne dane: eksport ok. 16.11.2026, nastroje KE ok. 29.11.2026, ceny producentów ok. 05.12.2026, kurs euro ok. 06.12.2026 (szacunek)

– Gdzie widzimy szansę

dane do: I półrocze 2026

1 451 mln zł

Tyle więcej eksportu rocznie sprzedawałyby małe firmy, gdyby za granicę trafiała taka część ich przychodów jak u średnich: 46,9% zamiast 23,7%. Mała firma z 15 mln zł przychodu: o 3,5 mln zł.

Ocena IWPB. Sprzedaż za granicę wymaga stałej obecności u odbiorców: targów, przedstawiciela, obsługi zamówień w obcym języku.

– Źródła, metoda i uwagi do wykresów

dane do: październik 2026 · opóźnione: Eurostat Comext (handel, baza lokalna)

Stan „opóźnione”: liczba z tego źródła jest starsza niż reszta strony.

Dane	Najnowsze	Co ile	Pobrano	Stan
GUS, sprawozdania finansowe F-01 (firmy od 10 pracujących)	I półrocze 2026	co pół roku	07.10.2026	świeże
GUS, rejestr REGON (liczba podmiotów)	30.06.2026	co kwartał	07.10.2026	świeże
GUS, rejestr REGON (nowe rejestracje)	30.06.2026	co kwartał	08.10.2026	świeże
Eurostat Comext (handel, baza lokalna)	czerwiec 2026	co miesiąc	08.10.2026	opóźnione
Eurostat PRODCOM (produkcja wyrobów)	2024	co rok	10.10.2026	strukturalne
Eurostat Comext (eksport według krajów, API)	lipiec 2026	co miesiąc	23.10.2026	świeże
Eurostat ert_bil_eur_m, średni kurs miesięczny EUR/PLN	październik 2026	co miesiąc	06.11.2026	świeże
Eurostat, ceny producentów (rynek krajowy i eksport)	wrzesień 2026	co miesiąc	02.11.2026	świeże
Eurostat, produkcja przemysłowa (wolumen)	wrzesień 2026	co miesiąc	02.11.2026	świeże
Eurostat, statystyka przedsiębiorstw (SBS)	2024	co rok	07.10.2026	strukturalne
Komisja Europejska, koniunktura w branżach (przemysł, budownictwo, usługi)	październik 2026	co miesiąc	02.11.2026	świeże
GUS, koniunktura (nastrój, portfel zamówień)	październik 2026	co miesiąc	23.10.2026	świeże
GUS, koniunktura (bariery działalności)	październik 2026	co miesiąc	02.11.2026	świeże
Eurostat, koszt pracy (cała sekcja C)	II kw. 2026	co kwartał	07.10.2026	świeże
Eurostat, tablice przepływów międzygałęziowych (dostawcy)	2020	co rok	22.07.2026	strukturalne
IWPB, rozkład wskaźników F-01 we wszystkich działach	I półrocze 2026	co pół roku	07.10.2026	świeże
rozporządzenia Rady Ministrów: Dz.U. 2022 poz. 1952; 2023 poz. 1893; 2024 poz. 1362; 2025 poz. 1242; 2026 poz. 1213	styczeń 2027	co rok	08.10.2026	strukturalne

Dane	Najnowsze	Co ile	Pobrano	Stan
Eurostat nrg_pc_205: ceny energii elektrycznej dla odbiorców niebędących gospodarstwami domowymi, bez VAT i podatków podlegających zwrotowi	I półrocze 2026	co pół roku	02.11.2026	świeże
Eurostat prc_hicp_minr: zharmonizowany indeks cen konsumpcyjnych, Polska, COICOP 2018 (2015=100); zmiana rok do roku liczona z indeksu	wrzesień 2026	co miesiąc	02.11.2026	świeże
Eurostat naio_10_cp16: tablica wykorzystania wyrobów, Polska, 2022 (ceny nabywców: z marżami handlu i podatkami od produktów); nastroje konsumentów: Komisja Europejska (ei_bsco_m)	2022	co rok	02.11.2026	strukturalne

- **Branża** to wszystkie firmy od 10 pracujących ze sprawozdaniem F-01: małe (10–49 pracujących), średnie (50–249) i duże (250 i więcej) razem; mikrofirm (do 9 pracujących) sprawozdania nie obejmują. Wielkość firmy to liczba pracujących według GUS (z właścicielami). Wynik branży to średnia wyników trzech wielkości ważona przychodami.
- **Dział** to branża według klasyfikacji PKD. W rankingach dział musi mieć co najmniej 6 firm danej wielkości i jawne dane — dlatego liczba branż w rankingach bywa różna. Wielkość z mniej niż 20 firmami podpisujemy „wynik kilkunastu firm".
- **Wynik na 100 zł przychodu** to zysk netto firm z zyskiem minus strata firm ze stratą, na każde 100 zł przychodów.
- **Norma** to zwykły poziom dla danego miesiąca: średnia z wielu lat po uwzględnieniu pory roku (w budownictwie, handlu i usługach sezonowość z ostatnich lat, bo z czasem się zmienia). Mała różnica od normy to „w normie".
- **Mocne i słabe strony** wchodzą do tablicy tylko wtedy, gdy cała branża jest w górnej albo dolnej jednej trzeciej działów przetwórstwa, odstaje od tej samej branży w Niemczech i Czechach albo małe firmy odstają od większych bardziej niż w trzech czwartych branż.
- **Typowa branża przetwórstwa**: środkowa ze wszystkich działów przetwórstwa — połowa ma więcej, połowa mniej; liczona osobno dla małych, średnich i dużych firm.
- **Kto niesie siłę albo słabość**: wielkość, która najbardziej odsuwa branżę od typowej — jej udział w przychodach (przy stratach: w liczbie firm) razy różnica wobec tej samej wielkości w typowej branży; wielkość z mniej niż 20 firmami podpisujemy „wynik kilkunastu firm". Przy czynnikach zewnętrznych: wielkość, której ten sam czynnik zabiera albo daje najwięcej ze 100 zł przychodu.
- Wartość objęta tajemnicą statystyczną to brak danych, nigdy zero.

Jak badamy branżę

Uwagi do wykresów

Duże firmy dają 62,1% przychodów branży; najwięcej ze 100 zł zostaje małym: 6,0 zł

Udział w liczbie firm: małe 43,8%, średnie 46,0%, duże 10,2%; w etatach: małe 8,7%, średnie 41,5%, duże 49,8%.

Wynik branży to średnia wyników wielkości ważona przychodami — wielkość z największymi przychodami waży w nim najwięcej, a wielkość, której część zysku jest większa niż część przychodów, podnosi wynik branży.

Przeciętna firma każdej wielkości w złotych

Przeciętna firma = średni przychód firmy danej wielkości w sprawozdaniach za 2025 r., zaokrąglony; dla całej branży — suma.

Zysk w 2025 r. liczony dla firm ze sprawozdaniem rocznym: małe 434, średnie 411, duże 94, cała branża 939.

Koszt pracy rosnący szybciej niż przychód: jeśli koszt etatu i przychód na etat rosną dalej jak w I półroczu 2026.

Scenariusz: „Scenariusze na rok".

Eksport: 59,1% przychodów branży; małe 23,7%, średnie 46,9%, duże 69,4%

Małe wobec firm od 50 pracujących (62,0%): różnica 38,3 pkt proc., większa niż w trzech czwartych branż.

Mała firma z 15 mln zł przychodu sprzedaje za granicę za 3,6 mln zł.

Nadwyżka operacyjna: 10,73 zł ze 100 zł obrotu, więcej niż w Niemczech i Czechach

To nie zysk netto: nadwyżka operacyjna brutto (Eurostat) jest liczona przed amortyzacją, odsetkami i podatkiem dochodowym i obejmuje wszystkie firmy, także mikro.

W Polsce według wielkości firm (2024): 10–19 pracujących 13,21 zł, 20–49 pracujących 9,95 zł, 50–249 pracujących 10,92 zł, 250 i więcej 9,92 zł (w 2021 r.: 16,62 zł, 13,31 zł, 12,48 zł, 13,61 zł). Wielkości firm nie porównujemy z innymi krajami.

Wynik branży spadł o 0,54 zł ze 100 zł; spadł w 2 z 3 wielkości firm

Wkład wielkości = jej średni udział w przychodach × zmiana jej wyniku.

Liczone z wyników przed zaokrągleniem; po zaokrągleniu do 0,1 zł branża: 5,1 zł → 4,6 zł.

„Przesunięcie przychodów": gdy rośnie udział wielkości z wynikiem wyższym niż branża, wynik branży rośnie, choć w żadnej wielkości się nie zmienił.

Sprawozdania obejmują co roku nieco inne firmy, więc wynik wielkości zawiera też firmy, które przeszły do innej grupy wielkości.

Wynik ze 100 zł spadł w średnich i dużych, bez zmian w małych

Firm ze sprawozdaniem rok wcześniej i teraz: małe 395 → 382, średnie 398 → 402, duże 93 → 89. Skład grup co roku jest nieco inny, więc część zmian to przepływ firm między wielkościami.

35% firm branży ze stratą: małe 40%, średnie 35%, duże 10%

W typowej branży przetwórstwa ze stratą jest: małe 36%, średnie 28%, duże 24%.

Odsetek firm ze stratą w całej branży: 6. najwyższy z 22 branż przetwórstwa.

Łączna strata firm ze stratą w I półroczu 2026: 656 mln zł (małe 129, średnie 470, duże 57 mln zł; cała branża liczona osobno, więc suma może różnić się o zaokrąglenie).

Eksport w euro od 2017 r.: +76%; do Niemiec trafia 25,1%

Zakres: wyroby tej branży, jak w statystyce handlu zagranicznego GUS.

Cały eksport wyrobów z Polski według urzędu celnego, w cenach bieżących (wzrost obejmuje też zmianę cen) — także mikrofirm i handlu, więc więcej niż eksport firm od 10 pracujących w polach SWOT. Wyroby przypisane do branży w statystyce handlu zagranicznego (Eurostat Comext) — ta sama miara co w raporcie „Handel zagraniczny wyrobami przemysłowymi" (tam w złotych i średnio 2023–2024 wobec 2017–2018). Udział odbiorcy w latach 2017–2025: 25,1–26,0%.

Gorsze niż zwykle: 3 z 4 wskaźników nastroju firm

GUS i Komisja Europejska (KE) to różne badania — każdy wiersz ma własną normę.

Norma w GUS: poziom wieloletni od 2000 r. plus sezonowość tego miesiąca z 7 najbliższych lat; w Komisji Europejskiej: średnia wszystkich miesięcy, dane bez sezonowości.

Eksport do Niemiec w 12 miesiącach do lipca 2026: −1,1% rok do roku.

Koszt pracy zabierze 0,28 zł ze 100 zł przychodu branży w rok; najwięcej średnim: 1,57 zł

W przeciętnej firmie w rok: mała (z 15 mln zł przychodu) ok. 90 tys. zł; średnia (z 60 mln zł przychodu) ok. 940 tys. zł; duża (z 500 mln zł przychodu) ok. 2,3 mln zł.

Branża = suma wielkości, nie tempo całej branży; kwoty przy przychodach z 2025 r.

Koszt etatu z narzutami miesięcznie: małe 11,4 tys. zł, średnie 11,4 tys. zł, duże 13,3 tys. zł.

Produkcja w lipcu–wrześniu 2026: +12,6% rok do roku

Najnowsze miesiące po sprawozdaniach finansowych, które kończą się na I półroczu 2026. W sprawozdaniach przychody firm od 10 pracujących +6,4% (w złotych, z cenami). Produkcja sprzedana, wyrównana o dni robocze.

Kto kupuje: eksport 46,0%

Wyroby krajowe i z importu. Tablica wykorzystania wyrobów (Eurostat) dla Polski kończy się na 2022 r.; udziały odbiorców zmieniają się wolno. Nastrój odbiorcy dotyczy całej jego branży, nie tylko zakupów od tego działu.

Wartość wyrobów: 242,2 mld zł w 2022 r. (w cenach nabywców: z marżą handlu i podatkami).

Ceny od października 2020: wyroby z metali +13,2%, maszyny +9,1%

Szczyt cen dostawcy: październik 2022, od tego czasu −10,8%. Wyroby z metali (PKD 25) to 23,7% zakupów krajowych branży; dostawcy z cenami producenta razem 31,6% (tablice przepływów 2020).

Prąd: małe i duże firmy płacą więcej niż w Niemczech i Czechach; średnie firmy — podobnie jak w Niemczech, drożej niż w Czechach

Eurostat podaje ceny w euro za kWh (I półrocze 2026): małe: Polska 0,2650, Niemcy 0,2366, Czechy 0,2004, średnie: Polska 0,2070, Niemcy 0,2058, Czechy 0,1671, duże: Polska 0,1812, Niemcy 0,1742, Czechy 0,1458; przeliczenie kursem Eurostatu z tego półrocza, 4,24 zł za euro.

W złotych za MWh, I półrocze 2026 (zmiana wobec I półrocza 2025): małe 1 124 zł (+0,1%), średnie 878 zł (+4,0%), duże 769 zł (+5,2%).

Średnia Unii publikowana jest później — małe: Polska 0,2650 €, Unia 0,2165 € (I półrocze 2026); średnie: Polska 0,2070 €, Unia 0,1800 € (I półrocze 2026); duże: Polska 0,1812 €, Unia 0,1559 € (I półrocze 2026).

„Podobnie" = różnica cen do 2%. Zużycie przyjęte dla każdej wielkości firmy to założenie: zakład energochłonny zużywa więcej i za MWh płaci zwykle mniej. Cena bez VAT i podatków podlegających zwrotowi. Kwoty w zł przy przychodach z 2025 r.

Od zapłaty dostawcy do pieniędzy od klienta w 2025 r.: 76 dni w branży, o 2 dni krócej niż rok wcześniej

Małe, 2025 r.: zapasy 87 dni + należności 57 dni − zobowiązania wobec dostawców 54 dni. Średnie, 2025 r.: zapasy 91 dni + należności 56 dni − zobowiązania wobec dostawców 59 dni. Duże, 2025 r.: zapasy 65 dni + należności 56 dni − zobowiązania wobec dostawców 54 dni. Cała branża, 2025 r.: zapasy 76 dni + należności 56 dni − zobowiązania wobec dostawców 56 dni.

Cykl liczony z danych przed zaokrągleniem, więc suma zaokrąglonych składników może różnić się od niego o 1–2 dni.

Poza Unię trafia 30,6% eksportu, ok. 8,3 mld € (rok wcześniej 30,9%)

Cały eksport w 12 miesiącach do lipca 2026: 27,1 mld €. Wśród krajów spoza Unii tylko te, które baza podaje osobno; wyroby tej branży w statystyce handlu zagranicznego.

Najbardziej ponad zwykły poziom: niestabilne przepisy prawne, za mały popyt zagraniczny

Udział wskazań wśród firm, które zgłaszają jakąkolwiek barierę, ważony przychodami (większe firmy ważą więcej; GUS, zeszyt metodologiczny 2023, wzór 4). „Zwykle" = średnia z tego samego miesiąca od 2000 r.

Pozostałe bariery: obciążenia budżetowe (podatki, składki) 35,4% (zwykle 45,3%), brak wykwalifikowanych pracowników 35,0% (zwykle 35,1%), konkurencyjny import 21,9% (zwykle 24,5%), problemy finansowe 11,5% (zwykle 16,1%).

Nowe rejestracje w rok: 3,5% podmiotów w REGON, 16. z 24 branż

Rejestr nie podaje wielkości nowej firmy; sprawozdania finansowe obejmują dopiero firmy od 10 pracujących.

Euro po 4,38 zł: drożej o 3,1% niż rok wcześniej

Eksport i import w przychodach według wielkości: małe 23,7% i 14,6%, średnie 46,9% i 16,2%, duże 69,4% i 37,6%.

Różnice kursowe, które firmy branży faktycznie zaksięgowały w I półroczu 2026: −0,12 zł na 100 zł przychodu (także od kredytów walutowych).

Od 2015 r. w rejestrze: małych podmiotów o 22% mniej, średnich o 15% mniej, dużych o 10% mniej

Stan rejestru 30.09.2015 → 30.06.2026, cały dział; podgrup działu od 2025 r. nie porównujemy (nowa klasyfikacja PKD). Wielkość w rejestrze to deklaracja z rejestracji, nie liczba ze sprawozdań.

Płaca minimalna od stycznia 2027: 4 950 zł (+3,0%)

Lata od 2026 r. są nowsze niż dane o płacach w branży.

Przeciętne wynagrodzenie (bez składek pracodawcy) w 2025 r. w firmach branży od 10 pracujących: małe 8,77 tys. zł, średnie 9,05 tys. zł, duże 10,08 tys. zł; wobec płacy minimalnej: małe 1,9, średnie 1,9, duże 2,2, cała branża 2,0.

Jeśli koszt etatu i przychód na etat rosną dalej jak w I półroczu 2026: branży z 4,6 zł ze 100 zł za rok zostanie 4,3 zł

To nie prognoza: różnica tempa kosztu etatu i przychodu na etat z I półrocza 2026 zabiera branży 0,28 zł, z całego 2025 r. zabiera 0,03 zł.

Ok. 14,8% przychodów firm to sprzedaż do Niemiec (szacunek)

Eksport firm od 10 pracujących podzielony na kraje tak jak cały eksport wyrobów tej grupy (wszyscy eksporterzy, 2025 r.).

Gdyby małe firmy eksportowały jak średnie, za granicę szłoby rocznie o 1 451 mln zł więcej (przy tych samych przychodach)

Rachunek przy tych samych przychodach 434 małych firm ze sprawozdaniem za 2025 r. Dla skali: tyle, ile 5,2% eksportu wyrobów tej grupy do Niemiec w 2025 r. (28,0 mld zł); luka dotyczy sprzedaży do wszystkich krajów.

Scenariusze na rok

Przeciętna firma = średni przychód w sprawozdaniach za 2025 r.: mała 14,4 mln zł, średnia 58,1 mln zł, duża 462,2 mln zł; w tekście zaokrąglony. Przy innym przychodzie kwoty przelicz proporcjonalnie.

W gorszym wariancie branża traci 4,51 zł ze 100 zł przychodu — mniej niż cały zysk z 2025 r. (5,1 zł)

Gorszy wariant: materiały drożeją wobec wyrobów; lepszy: materiały tanieją wobec wyrobów. Bazowy: ceny materiałów wobec cen wyrobów jak w ostatnich 12 miesiącach.

Kwoty przy przychodach z 2025 r.; branża = suma wielkości. Koszt pracy jak dziś + ceny materiałów wobec cen wyrobów. Zakres ruchu: co dziesiąty najlepszy i najgorszy miesiąc od października 2021 (−4,1% i +9,7%). Materiały i kurs to górna granica.

Zysk w całym 2025 r. to inny okres niż wynik I półrocza 2026 w nagłówku: małe 7,4 zł i 6,0 zł, średnie 4,2 zł i 2,4 zł, duże 5,2 zł i 5,5 zł, cała branża 5,1 zł i 4,6 zł ze 100 zł.

Jeden czynnik dla wszystkich wielkości: ten, który w całej branży zabiera najwięcej w gorszym wariancie. Wielkości różnią się udziałem eksportu, materiałów i tempem kosztu pracy, dlatego ten sam ruch zabiera im różną część przychodu.

Najwięcej zabrałoby: materiały drożeją o 10 pkt proc. szybciej niż wyroby (−4,42 zł ze 100 zł)

Ten sam czynnik według wielkości: małe −3,58 zł (firma z 15 mln zł: −540 tys. zł), średnie −3,88 zł (firma z 60 mln zł: −2,3 mln zł), duże −4,78 zł (firma z 500 mln zł: −23,9 mln zł).

Punkt wyjścia: euro 4,38 zł (październik 2026), eksport 59,1% przychodów branży, Niemcy 25,1% eksportu, kredyt od dostawców 56 dni. Kolejność zależy od przyjętej skali ruchu. Materiały, kurs i prąd to górna granica.

Sygnał ostrzegawczy: nastrój w Niemczech

Próg: wartość przekraczana w historii przez co dziesiąty miesiąc (kurs, eksport) albo co czwarty (ceny dostawcy); dla nastroju próg leży półtora punktu pod normą, a odczyt między normą i progiem to „blisko progu".

Portfel zamówień z koniunktury GUS nie jest tu sygnałem: w tej branży nie wyprzedza produkcji.

Gdzie widzimy szansę

Rachunek dla 434 małych firm ze sprawozdaniem za 2025 r. (przychody 6,2 mld zł): udziały eksportu z I półrocze 2026, przychody z 2025 r.

W rejestrze REGON małych podmiotów jest 801 (stan na 30.06.2026); wielkość w rejestrze to deklaracja z rejestracji, nie liczba ze sprawozdań, więc obu liczb nie mnożymy.

© 2026 Instytut Wsparcia Polskiego Biznesu. Serwis prowadzi IWPB sp. z o.o., Plac Bankowy 2, 00-095 Warszawa, KRS 0000618995, NIP 5472161049, Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, kapitał zakładowy 200 000 zł. Polityka prywatności